

Remissvar SOU 2022:28 – Vår demokrati – värd att värna varje dag

(Er beteckning Ku2022/ 01317)

Länsstyrelsen i Uppsala län avger härmed följande yttrande avseende betänkande av kommittén Demokratin 100 år – samling för en stark demokrati *Vår demokrati – värd att värna varje dag*, SOU 2022:28.

De förslag som ej kommenteras i remissvaret har Länsstyrelsen i Uppsala län (fortsättningsvis Länsstyrelsen) inga synpunkter på.

Synpunkter på betänkandets förslag

Länsstyrelsen välkomnar kommitténs förslag om demokratiframjande insatser. Yttrandet ägnas huvudsakligen åt att kommentera och besvara kommitténs förslag för ett demokratistärkande arbete avseende en nationell demokratifunktion, att länsstyrelserna ges ett långsiktigt demokratiframjande uppdrag samt ett ökat demokratifokus i myndighetsstyrning.

6.1 Inrätta en nationell demokratifunktion

Länsstyrelsen är positiv till förslaget om att en nationell demokratifunktion inrättas. Länsstyrelsen delar bilden att en sådan funktion kan vara en god förutsättning för ett sammanhållet nationellt demokratistärkande och demokratiframjande arbete samt även bidra till en ökad måluppfyllelse av det demokratipolitiska målet; att Sverige ska vara en levande demokrati som är uthållig, kännetecknas av delaktighet och där möjligheterna till inflytande är jämlika.

Länsstyrelsen ser även att en nationell demokratifunktion kan vara behjälplig i det arbete som sker på länsnivå genom att stödja utvecklingen av ett likvärdigt kunskapsbaserat lokalt och regionalt demokratiframjande arbete.

Att en uppgift för den nationella funktionen föreslås vara att återkommande ta fram och analysera lägesbeskrivningar av demokratins utveckling i landet, ses som särskilt viktigt och relevant.

Länsstyrelsen har inga direkta synpunkter på den nationella funktionens placering, men ser dock gärna att funktionen har ett nära samröre med de institut och myndigheter som på olika sätt arbetar för att främja och stärka mänskliga rättigheter.

6.2 Uppdrag till länsstyrelserna att arbeta demokratifrämjande

Länsstyrelsen ser ett stort behov av långsiktiga demokratifrämjande och demokratistärkande insatser och är positiv till förslaget om ett långsiktigt demokratifrämjande uppdrag för Länsstyrelsernas räkning. Ett samordnande, långsiktigt uppdrag kan möjliggöra stöd till ett lokalt och regionalt demokratifrämjande arbete samt även öka förutsättningarna för att länsstyrelsens övriga uppdrag kan fungera demokratifrämjande i sig.

Uppdraget behöver dock innefatta finansiering samt ha en tydlig koppling och samordning med länsstyrelsernas andra uppdrag med att främja och skydda de mänskliga rättigheterna.

I förslaget framgår att länsstyrelserna inom ramen för uppdraget föreslås ta fram och sammanställa lokal och regional statistik samt förse regeringen med lokala och regionala analyser på demokratiområdet. Den delen avstyrker Länsstyrelsen med hänvisning till den nationella funktionens uppdrag att ta fram läges- och analysbilder. Läges- och analysbilderna bör vara vägledande för länsstyrelsernas uppdrag samt kunna brytas ner och användas även på länsnivå. Länsstyrelserna kan dock gärna involveras och bidra med kunskap avseende utformningen av lägesbilderna exempelvis gällande vilka komponenter som ska ingå.

7.1 Större fokus på demokrati i myndigheternas arbete

Länsstyrelsen ställer sig positiv till kommitténs förslag om att det skrivs in i myndighetsförordningen att myndigheter ska ta tillvara fördelar som kan vinnas för demokratin, samt att demokrati och det demokratiska uppdraget skrivs in i instruktioner för myndigheter vars verksamhet är central för det demokratipolitiska målet.

Det blir en tydlig signal till myndigheter att vår demokrati behöver värnas och upprätthållas som en del av myndigheternas ordinarie uppdrag och arbete. Statliga myndigheter ska dessutom efterleva den statliga värdegrunden och förslaget kan förtydliga den uppgiften.

Ärendets beredning

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Göran Enander med handläggare Maria Norberg som föredragande.

I den slutliga handläggningen har även länsråd Cecilia Magnusson, tf avdelningschef Kristina Jansson samt enhetschef Tony Engström deltagit.

Denna handling är godkänd i länsstyrelsens digitala handläggningssystem och saknar därför namnunderskrift.